

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně - pobočka ve Zlíně, rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Pazderského a soudkyň Mgr. Magdaleny Bačíkové a Mgr. Magdalény Gargulákové ve věci

žalobce: **město XXXXX, IČO XXXXX**
sídlem Velké nám. 115, 767 58 Kroměříž

proti
žalované: **P. K. a.s., IČO XXXXX**
sídlem Nademlejská 1069/24, 198 00 Praha 9

o zaplacení částky 308.600 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Kroměříži ze dne 24. 5. 2023, č. j. 6 C 118/2020-916,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se mění** tak, že se zamítá žaloba, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 308.600 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 19. 10. 2019 do zaplacení.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 27.977 Kč ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud prvního stupně zavázal žalovanou ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci částku 308.600 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 308.600 Kč od 19. 10. 2019 do zaplacení (výrok I) a na náhradě nákladů řízení

částku 18.730 Kč (výrok II). Výrokem III rozhodl o vrácení částky 153 Kč žalované za složenou zálohu na znalecký posudek.

2. Žalobce se po žalované domáhá náhrady škody ve výši 308.600 Kč, která mu měla vzniknout tím, že žalovaná neplnila dle smlouvy o dílo, kterou účastníci uzavřeli dne 8. 3. 2019, jejímž předmětem byla „instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla pro prostory kuchyně a jídelny včetně provedení souvisejících stavebních prací v budově Základní školy XXXXX v XXXXX“. Podle dohody účastníků mělo dne 3. 7. 2019 dojít k předání a převzetí staveniště. Žalovaná však dne 28. 6. 2019 od smlouvy odstoupila, ačkoliv dle názoru žalobce pro to nebyly důvody. V důsledku neplatného odstoupení od smlouvy vznikla žalobci škoda v celkové výši 308.600 Kč, sestávající z částky 78.650 Kč, kterou žalobce vynaložil za služby související s žádostí o dotaci, částky 54.450 Kč, kterou žalobce vynaložil na zpracování energetického posudku a energetického štítku, částky 90.750 Kč, kterou žalobce vynaložil na zpracování projektové dokumentace v rozsahu pro stavební povolení, částky 22.385 Kč, kterou žalobce vynaložil na inženýrskou činnost k vydání stavebního povolení, částky 56.265 Kč, kterou žalobce vynaložil na administraci dotační veřejné zakázky a částky 6.100 Kč představující náklady vzniklé v souvislosti s odpojením přístrojů a vyklizením zařízení včetně uvedení do původního stavu. Jedná se o náklady vynaložené žalobcem marně za účelem realizace díla v roce 2019 dle smlouvy uzavřené s žalovanou. V důsledku neplnění smlouvy o dílo ze strany žalované musely být za účelem realizace díla v roce 2020 vynaloženy obdobné náklady nově, neboť podklady pro smlouvu o dílo z roku 2019 nebylo možné pro novou zakázku použít.
3. Soud prvního stupně provedl dokazování korespondencí účastníků z doby od uzavření smlouvy o dílo dne 8. 3. 2019 do odstoupení od smlouvy ze strany žalované dne 28. 6. 2019, znaleckým posudkem z oboru strojírenství a výsledkem svědka J. K., jenž byl autorem projektové dokumentace a plnil autorský a technický dozor díla. Ze znaleckého posudku soud zjistil, že projektová dokumentace ke smlouvě o dílo obsahovala vadu spočívající v chybném umístění a velikosti jedné digestoře, přičemž navržená digestoř by nefungovala správně; projektová dokumentace byla zpracována v rozporu s ČSN. Objednání digestoře vyhovujících rozměrů až v průběhu zhotovování díla by nemělo mít žádný vliv na realizaci díla, náklady na pořízení nové digestoře by byly minimální. Svědek J.K. potvrdil nesprávný rozměr digestoře v původním projektu, což však nemělo vliv na možnost pokračování; přesto požadavku žalované vyhověl a velikost digestoře změnil.
4. Po provedeném dokazování soud prvního stupně uzavřel, že účastníci uzavřeli smlouvu o dílo dne 8. 3. 2019 na základě výběrového řízení ve veřejné zakázce malého rozsahu. Před jejím uzavřením byla žalovaná seznámena s projektovou dokumentací. Projektová dokumentace obsahovala vady a jedna z nich (velikost digestoře) by způsobovala nesprávnou funkčnost celého systému (odtahu par); minimálně v této části byla projektová dokumentace v rozporu s ČSN. Pokyn zadavatele (žalobce) spočívající v příkazu zhotoviteli (žalované), aby postupoval v souladu s touto projektovou dokumentací, by mohl dávat důvody pro odstoupení od smlouvy dle § 2595 o. z. Velikost digestoře a způsob řešení digestoří byla v rámci realizace celého díla pouze marginální částí, kterou bylo možné změnit i v průběhu zhotovování díla. Protože závažnost nesprávného pokynu ve vztahu k celému komplexu předmětu díla byla minimální, žalovaná dle závěru soudu prvního stupně zneužila své právo, když na základě tohoto nesprávného pokynu překvapivě několik dní před převzetím staveniště odstoupila od smlouvy a zmařila tak realizaci díla. Dle názoru soudu prvního stupně žalovaná jako podnikatel v daném oboru nepostupovala profesionálně, když vadu v projektové dokumentaci měla seznat již v době, kdy byla smlouva o dílo uzavírána, případně v krátké době po uzavření tak, aby případné nedostatky bylo možno odstranit. K odstoupení od smlouvy o dílo ze strany žalované nedošlo ze zákonných důvodů a tohoto se žalovaná nemůže dovolávat. Z postupu

žalované a jejího odstoupení od smlouvy těsně před převzetím staveniště poté, co převzetí staveniště potvrdila, má soud prvního stupně za to, že žalovaná nejednala v rámci uzavřené smlouvy o dílo poctivě a následným odstoupením od smlouvy zneužila svého práva, přičemž toto jednání nepobírá právní ochrany.

5. Protože žalovaná porušila svou právní povinnost, když neoprávněně odstoupila od smlouvy, zjišťoval soud, zda žalobci vznikla škoda a zda mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody je příčinná souvislost. Z listinných důkazů předložených žalobcem zjistil, že žalobce za účelem realizace díla vynaložil jím tvrzené náklady. Protože žalovaná odstoupením od smlouvy zmařila provedení díla, musel žalobce provedení díla zadat jiné společnosti a musel aktualizovat všechny údaje nutné pro získání dotace i stavebního povolení. Tím měl soud prvního stupně za prokázané, jaká škoda žalobci vznikla, tato byla dostatečně určitě vyčíslena a tuto škodu je žalovaná povinna žalobci uhradit. Obranu žalované, že podklady vyhotovené žalobcem pro smlouvu o dílo uzavřenou s žalovanou bylo možné (minimálně z větší části) použít při realizaci díla novým subjektem v roce 2020, neshledal soud prvního stupně důvodnou, neboť následná rekonstrukce vzduchotechniky a kuchyně ZŠ XXXXX realizovaná jiným subjektem nebyla úplně totožnou akcí, v projektové dokumentaci bylo nutné učinit úpravy a změny, když nově se do projektu vkládala klimatizační jednotka, a bylo nutné aktualizovat údaje pro získání nejen stavebního povolení, resp. změny stavby před dokončením, ale i žádosti o dotaci, neboť v dotační výzvě je uvedeno přesné časové období, které musí uchazeč o dotaci splnit. Listinnými důkazy bylo osvědčeno, že žalobce vynaložil finanční prostředky na nové práce. Vše prokazuje, že žalobci v souvislosti s neoprávněným odstoupením od smlouvy vznikly náklady, které by mu v jiném případě nevznikly.
6. Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. přiznal v řízení úspěšnému žalobci vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku ve výši 15.430 Kč a v paušální náhradě nákladů nezastoupeného účastníka za 11 úkonů po 300 Kč dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2018 Sb. (výrok II). Ve smyslu § 149 o. s. ř. a contrario rozhodl o vrácení nespotřebované části zálohy na vypracování znaleckého posudku žalované (výrok III).
7. Žalovaná napadla rozsudek v celém jeho rozsahu odvoláním. Zopakovala průběh komunikace účastníků v měsících květen a červen 2019 s tím, že dne 28. 6. 2019 odstoupila od smlouvy, neboť realizace díla s vadnou digestoří by představovala podstatné porušení smlouvy, když by digestoř byla dodána v rozporu s ČSN. Žalobce v rámci náhrady škody požaduje náklady vynaložené na Projektovou dokumentaci pro stavební povolení z 30. 10. 2017, avšak součástí spisu je pouze Projektová dokumentace pro provedení stavby z května 2018, kterou žalobce v rámci náhrady škody nepožaduje. Soud zatížil řízení vadou, když účastníky neinformoval o tom, že nepořizuje zvukový záznam jednání. Žaloba je od počátku neplatná a řízení mělo být pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení zastaveno, neboť žaloba je za žalobce podepsána pouze starostou, který není statutárním orgánem obce, a nebylo prokázáno schválení žaloby orgánem žalobce. Pověření k zastupování žalobce jeho zaměstnankyní Ž. ze dne 18. 9. 2020 je nevěrohodné, neboť obsahuje ručně dopsanou textaci, a to pravděpodobně samotnou osobou pověřenou. Pověření vydané starostou J. N. pozbylo platnosti po změně starosty v roce 2022. V řízení nebyla doložena pracovní nebo jiná smlouva prokazující, že Ž. je zaměstnancem žalobce. Svědek K. je nevěrohodný, jeho výpověď byla soudem překroucena. Soud se nevypořádal s odstoupením žalované od smlouvy o dílo učiněným v květnu 2023. Soud řádně nezduvodnil užití institutu zneužití práva, jež má být aplikováno zcela výjimečně. Soud nezkoumal příčinnou souvislost mezi jednáním škůdce a vzniklou škodou. Škoda žalobci vznikla až odstoupením od dotace ze strany žalobce, což byl úkon mimo sféru vlivu žalované. Žalobce neprokázal účelnost a hospodárnost vynaložených

nákladů, jejichž náhradu po žalované požaduje. Podle § 36 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek zadavatel odpovídá za správnost a úplnost zadávacích podmínek, přičemž tuto odpovědnost nesmí přenést na zhotovitele. Za správnost a úplnost projektové dokumentace je odpovědný žalobce. Žalovaná se domáhala změny rozsudku tak, že žaloba bude zamítnuta.

8. Krajský soud v Brně - pobočka ve Zlíně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 občanského soudního řádu - dále jen „o. s. ř.“), po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu legitimovaným subjektem (§ 201 o. s. ř.), proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 *a contrario* o. s. ř.), přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení jeho vydání předcházející.
9. Odvolací námitky žalované ve vztahu k tvrzeným vadám řízení nejsou důvodné. Pokud soud výslovně neinformoval účastníky o tom, že není pořizován zvukový záznam jednání, nejedná se o vadu řízení, jež by mohla mít vliv na správnost rozhodnutí o věci samé. Podání žaloby je procesní úkon, k němuž není potřeba schválení radou města, viz rozhodnutí NS sp. zn. 25 Cdo 2158/2009, 28 Cdo 2075/2009. Žaloba podepsaná starostou není neplatná a nepředstavuje nedostatek podmínek řízení. Oprávnění L. Ž. jednat před soudem za žalobce vyplývá z pověření tehdejšího starosty žalobce J. N. ze dne 18. 9. 2020, č. l. 197 spisu, na němž žádná rukou psaná textace doplňována není. Pověření k zastupování žalobce nepozbylo platnosti ani účinnosti změnou osoby starosty.
10. Odvolací soud doplnil dokazování dopisem žalobce ze dne 26. 6. 2019 adresovaným žalované, z něhož a z listinných důkazů provedených soudem prvního stupně (smlouva o dílo ze dne 8. 3. 2019, e-mail žalované ze dne 26. 4. 2019 zaslaný J. K., J. P., S. M., včetně přílohy „realizace – dotazy 1“, e-mail žalované ze dne 3. 5. 2019 zaslaný J. K., J. P., S. M., včetně přílohy „výkres“, e-mail od J. K. ze dne 20. 5. 2019 zaslaný jednateli žalované, J. P., S. M., e-mail od J. K. ze dne 28. 5. 2019 zaslaný jednateli žalované, J. P., S. M., včetně přílohy „realizace – dotazy 1 – revize – reakce“, e-mail žalované ze dne 3. 6. 2019 zaslaný J. P., S. M., včetně přílohy „dodatek 1 – smlouva o dílo_XXXXX_ZŠ XXXXX_VZT; vícepráce méněpráce – A“, dopisy žalované ze dnů 17. 6. 2019 a 23. 6. 2019 adresované žalobci, dopis společnosti XXXXX s.r.o. ze dne 28. 6. 2019 adresovaný žalobci včetně příloh - plná moc, změna dokumentace ze strany projektanta) učinil následující zjištění.
11. Ve smlouvě o dílo uzavřené dne 8. 3. 2019 ujednali účastníci mj. následující:

čl. II odst. 1: Zhotovitel se touto smlouvou zavazuje pro objednatele provést stavební práce spojené se snížením ekologické zátěže životního prostředí prostřednictvím instalace systému nuceného větrání v budově Základní školy XXXXX v XXXXX (dále jen „budova“), které spočívají v instalaci systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla pro prostory kuchyně a jídelny včetně provedení souvisejících stavebních prací (dále jen „dílo“). Detailní popis předmětu díla je uveden v příslušné projektové dokumentaci dle odst. 2 tohoto článku.

čl. II odst. 2: Realizace zakázky bude provedena dle projektové dokumentace „Instalace vzduchotechniky v objektu Základní školy XXXXX v XXXXX“, zpracované firmou XXXXX a. s. IČ XXXXX, květen 2018 (dále jen „projektová dokumentace“). Zhotovitel se s projektovou dokumentací řádně seznámil, obdržel a převzal ji v potřebném počtu výtisků před podpisem smlouvy a proti jejímu obsahu a formě zhotovitel nevznáší žádné námitky. Zhotovitel podpisem této smlouvy vše deklarované v tomto ustanovení stvrzuje.

čl. II odst. 7: Veškeré změny oproti projektové dokumentaci je zhotovitel oprávněn provést pouze po jejich předchozím písemném odsouhlasení zástupcem objednatele ve věcech technických.

čl. II odst. 8: Veškeré změny, doplňky nebo rozšíření předmětu díla musí být vždy před jejich realizací písemně odsouhlaseny zástupcem objednatele ve věcech technických, včetně jejich ocenění, a to ve formě změnového listu, který bude podkladem pro zpracování dodatku k smlouvě.

čl. II odst. 9: Zhotovitel a objednatel se zavazují uzavřít dodatek k této smlouvě na základě schválených změnových listů, a to vždy k poslednímu pracovnímu dni příslušného měsíce, pokud nebude dohodnuto jinak. V tomto dodatku budou zohledněny dopady schválených změnových listů do Smluvní ceny a Termínů dokončení.

čl. VI odst. 1: Předpokládaný termín zahájení realizace stavby: termín zahájení bude doplněn před podpisem této smlouvy. Termín dokončení stavby: termín dokončení bude doplněn před podpisem této smlouvy v závislosti na termínu zahájení realizace. Celková doba realizace: 45 kalendářních dní.

čl. XVII odst. 1: Zástupci pro věci smluvní: za objednatele J. N., za zhotovitele M. B., . Zástupci pro věci technické: za objednatele J. P. (investiční technik), S. M. (vedoucí ORM), za zhotovitele M. B.,.

čl. XVIII odst. 1: Tuto smlouvu lze měnit a doplňovat jen na základě písemných číslovaných a oprávněnými zástupci podepsaných dodatků. Všechny dodatky, které budou označeny jako dodatky této smlouvy, jsou nedílnou součástí smlouvy. Jiné zápisy, protokoly apod. se za změnu smlouvy nepovažují.

čl. XVIII odst. 2: Nastanou-li u některé ze stran skutečnosti bránící řádnému plnění závazku vyplývajícího z této smlouvy, je povinna to ihned bez zbytečného odkladu oznámit druhé straně a vyvolat jednání zástupců pro věci smluvní.

čl. XVIII odst. 3: Smluvní strany jsou oprávněny od této smlouvy odstoupit písemným oznámením doručeným druhé smluvní straně v případech stanovených touto smlouvou a/nebo obecně závaznými právními předpisy. Kromě jiných důvodů stanovených touto smlouvou mohou obě smluvní strany od smlouvy odstoupit zejména tehdy, pokud některá ze smluvních stran podstatným způsobem poruší smluvní podmínky.

12. E-mailem zaslaným dne 26. 4. 2019 J. K., J. P., S. M., včetně přílohy „realizace – dotazy 1“, se žalovaná dotazovala mj., zda má dodat 3 ks digestoře D4 v rozměrech 1000 mm dle projektu, když konvektomat 1 má šířku 1140 mm.
13. E-mailem zaslaným dne 3. 5. 2019 J. K., J. P., S. M., včetně přílohy „výkres“, žalovaná požadovala stanovisko, zda lze realizovat dle připojeného rozkreslení umístění VZT jednotky ve strojovně VZT (jednotka umístěna blíže ke stěně sací komory, zároveň je zajištěn přímý průchod ke dveřím sací komory).
14. E-mailem zaslaným dne 20. 5. 2019 jednatelem žalované, J. P. a S. M. a J. K. potvrdil změnu umístění jednotky VZT ve strojovně a co se týká zbytku dotazů uvedl, že intenzivně řeší s výrobcí digestoří problém s odvodem páry, zatím má vyjádření od dvou a nikdo moc nechápe dotaz na samostatný odvod; vše se podle nich řeší správně fungující a umístěnou digestoří.
15. E-mailem zaslaným dne 28. 5. 2019 jednatelem žalované, J. P. a S. M., J. K. zaslal v příloze reakci na dotazy k VZT: projekt Instalace vzduchotechniky v objektu základní školy XXXXX v XXXXX, seznam digestoří, výkresy Řezy kuchyně

a jídelna – nový stav, Poloha digestoří; žádal o prostudování a nacenění změny velikosti digestoře D8; uvedl, že odvod páry je stále v řešení.

16. E-mailem zaslaným dne 3. 6. 2019 J. P. a S. M. žalovaná v návaznosti na probíhající komunikaci a poslední mail pana K. ze dne 28. 5. 2019 poslala návrh vícepráce/méněpráce obsahující poznámku, že jeden zákryt na konvektomaty je nutno dodat větší, než je uvedeno v projektu, a z něj vycházející návrh dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo.
17. V dopise ze dne 17. 6. 2019 zaslaným žalobci do datové schránky žalovaná rekapitulovala, že 27. 4. 2019 odeslala dotazy k nejasnostem ve věci zakázky; 28. 5. 2019 jí byla doručena pouze část odpovědi (ze strany dozoru stavby), jejíž součástí je mj. změna velikosti nerez digestoře; žalovaná proto zpracovala návrh víceprací / méněprací spolu s návrhem dodatku č. 1, který odeslala 3. 6. 2019; žalobce odpověděl pouze telefonicky, že nebude dodatek podepisovat, protože je nezvyklé podepisovat dodatek před zahájením prací; žalovaná trvá na uzavření dodatku před zahájením realizace, neboť se jedná o podstatnější změny (přesun VZT jednotky a změna velikosti nerez digestoře), které vzešly od dozoru stavby, avšak nebyly objednatelem písemně odsouhlaseny; žalovaná pozastavuje realizaci díla do uzavření dodatku a vyjasnění nejasností, když nebylo odpovězeno na část dotazů z 27. 4. 2019; žalovaná žádá o posun termínu realizace o 6 týdnů.
18. V dopise ze dne 23. 6. 2019 zaslaným žalobci do datové schránky žalovaná uvedla, že chybí oficiální stanovisko žalobce, bylo poskytnuto pouze stanovisko dozoru, z něhož je zřejmé, že digestoř je naprojektována špatně; žalovaná požaduje do tří pracovních dnů pokyn žalobce, jak dále v této věci postupovat, jinak žalovaná odstoupí od smlouvy; žalovaná zasílá návrh dodatku č. 1, který zohledňuje dosavadní korespondenci, a žádá o pokyn žalobce, aby se k návrhu dodatku č. 1 včetně rozpočtu vícepráce / méněpráce vyjádřil, respektive podepsal, a to do tří pracovních dnů, jinak žalovaná odstoupí od smlouvy.
19. V dopise ze dne 26. 6. 2019 žalobce žalované shrnul, že hlavní problém je zhotovitelem navrhované napojení odvodu páry od konvektomatů potrubím, které nebylo součástí původního projektu; uvedl, že projektant K. neobdržel od výrobců, dodavatelů a servisu těchto zařízení souhlasné stanovisko, proto se nebude k jinému návrhu odvodu páry od konvektomatů vyjadřovat; v souladu se SoD může zhotovitel v rámci svých odborných znalostí a zkušeností chybějící nebo jinak měněné části realizace sám ve své režii doprojektovat a za tyto části díla pak přebírá zodpovědnost.
20. Dopisem ze dne 28. 6. 2019, téhož dne doručeným žalobci, žalovaná (v zastoupení společností XXXXX s.r.o.) odstoupila od smlouvy o dílo ze dne 8. 3. 2019, protože žalobce neudělil pokyn, jak postupovat ve věci projektantem změněné digestoře. Předtím zrekapitulovala, že zhotovitel dne 27. 4. 2019 upozornil objednatele, že digestoř nad konvektomatem má menší rozměr než konvektomat pod ní, a dotázal se, zda dílo takto realizovat; dne 28. 5. 2019 projektant a dozor zaslal nové řešení digestoře nad konvektomatem č. 1; podle SoD veškeré změny oproti projektové dokumentaci je zhotovitel oprávněn provést pouze po jejich předchozím písemném odsouhlasení zástupcem objednatele ve věcech technických; veškeré změny předmětu díla musí být vždy před jejich realizací písemně odsouhlaseny zástupcem objednatele ve věcech technických; objednatel nedal žádnou oficiální odpověď; dne 23. 6. 2019 požádala žalovaná o pokyn objednatele, jak dále postupovat ve věci projektantem změněné digestoře; protože žalobce neudělil pokyn, jak postupovat ve věci projektantem změněné digestoře, žalovaná odstupuje od SoD.
21. Na základě těchto skutkových zjištění dospěl odvolací soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu.

22. Dne 8. 3. 2019 uzavřeli účastníci smlouvu o dílo, žalobce v postavení objednatele, žalovaná v postavení zhotovitele, jejímž předmětem byla instalace systému nuceného větrání v budově Základní školy XXXXX v XXXXX spočívající v instalaci systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla pro prostory kuchyně a jídelny včetně provedení souvisejících stavebních prací. Ve smlouvě bylo ujednáno, že veškeré změny oproti projektové dokumentaci je zhotovitel oprávněn provést pouze po jejich předchozím písemném odsouhlasení zástupcem objednatele ve věcech technických, kterým byl J. P. a S. M., resp. veškeré změny musí být vždy před jejich realizací písemně odsouhlaseny zástupcem objednatele ve věcech technických, včetně jejich ocenění, a to ve formě změnového listu, který bude podkladem pro zpracování dodatku ke smlouvě. Podle následné dohody stran smlouvy mělo dne 3. 7. 2019 dojít k převzetí staveniště žalovanou. Dílo mělo být realizováno během dalších 45 kalendářních dnů. V rámci příprav na realizaci díla žalovaná zjistila vady projektu, mj. nevyhovující velikost jedné z digestoří, jež by v případě realizace měla vliv na funkčnost odvodu par od konvektomatu pod ní. Poté, co na tuto skutečnost žalovaná upozornila (26. 4. 2019) projektanta (K.), projektant (K.) změnil (28. 5. 2019) projekt tak, že nově měla být instalována digestoř větší. Dne 3. 6. 2019 žalovaná e-mailem žádala J. P. a S. M. o odsouhlasení změn v projektu, mj. velikost digestoře, a uzavření dodatku ke smlouvě o dílo, který by změny v projektové dokumentaci zohlednil. Žádost stejného obsahu žalovaná zopakovala dopisem ze dne 17. 6. 2019 zaslaným žalobci prostřednictvím ISDS. V dopise ze dne 23. 6. 2019 (rovněž zaslaným žalobci prostřednictvím ISDS) žalovaná upozornila, že stále chybí stanovisko žalobce ke změnám učiněným projektantem, žádala o písemné stanovisko žalobce a uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo, jež by zachytil změny v projektové dokumentaci (mj. velikost digestoře), a to ve lhůtě 3 pracovních dnů, jinak žalovaná od smlouvy o dílo odstoupí. Dopisem ze dne 26. 6. 2019 žalobce žalované sdělil, že projektant se k jinému návrhu odvodu páry od konvektomatů nebude vyjadřovat; v souladu se smlouvou o dílo může zhotovitel v rámci svých odborných znalostí a zkušeností chybějící nebo jinak měněné části realizace sám ve své režii doprojektovat a za tyto části díla pak přebírá zodpovědnost. Dopisem ze dne 28. 6. 2019, doručeným téhož dne žalobci, žalovaná odstoupila od smlouvy o dílo, neboť objednatel ani přes urgenci ze dne 23. 6. 2019 nedal zhotoviteli pokyn, jak dále postupovat ve věci projektantem změněné velikosti digestoře. Dne 3. 7. 2019 ani později se žalovaná k převzetí staveniště nedostavila, dílo pro objednatele nezhotovila.
23. Podle § 2586 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, dále jen „o. z.“: Smlouvou o dílo se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu.
24. Podle § 2591 o. z.: Je-li k provedení díla nutná součinnost objednatele, určí mu zhotovitel přiměřenou lhůtu k jejímu poskytnutí. Uplyne-li lhůta marně, má zhotovitel právo podle své volby si buď zajistit náhradní plnění na účet objednatele, anebo, upozornil-li na to objednatele, odstoupit od smlouvy.
25. Podle § 2001 o. z.: Od smlouvy lze odstoupit, ujednají-li si to strany, nebo stanoví-li tak zákon.
26. Podle § 2004 odst. 1 o. z.: Odstoupením od smlouvy se závazek zrušuje od počátku.
27. Podle § 2005 odst. 1 věta první o. z.: Odstoupením od smlouvy zanikají v rozsahu jeho účinků práva a povinnosti stran.
28. Podle § 1977 o. z.: Poruší-li strana prodlením svou smluvní povinnost podstatným způsobem, může druhá strana od smlouvy odstoupit, pokud to prodlávajícímu oznámí bez zbytečného odkladu poté, co se o prodlení dozvěděla.
29. Podle § 1978 odst. 1 o. z.: Zakládá-li prodlení jedné ze smluvních stran nepodstatné porušení její smluvní povinnosti, může druhá strana od smlouvy odstoupit poté, co prodlávající strana

svoji povinnost nesplní ani v dodatečné přiměřené lhůtě, kterou jí druhá strana poskytla výslovně nebo mlčky.

30. Účastníci uzavřeli dne 8. 3. 2019 smlouvu o dílo ve smyslu § 2586 odst. 1 o. z., podle níž se žalovaná zavázala instalovat systém nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla pro prostory kuchyně a jídelny ZŠ XXXXX v XXXXX a provést související stavební práce podle projektové dokumentace „Instalace vzduchotechniky v objektu Základní školy XXXXX v XXXXX“, zpracované firmou XXXXX a. s. IČ XXXXX, v květnu 2018. Strany smlouvy si výslovně ujednaly, že veškeré změny oproti projektové dokumentaci musí být před jejich realizací písemně odsouhlaseny zástupcem objednatele ve věcech technických, včetně jejich ocenění, a to ve formě změnového listu, který bude podkladem pro zpracování dodatku ke smlouvě.
31. Před započítáním realizace díla upozornil zhotovitel objednatele na nevhodnou velikost digestoře, jež by negativně ovlivnila funkčnost odvodu par od konvektomatu. Na toto upozornění reagoval autor projektové dokumentace tak, že velikost digestoře v projektové dokumentaci změnil. Zhotovitel poté vyzval zástupce objednatele ve věcech technických J. P. a S. M., aby tuto změnu v projektové dokumentaci písemně odsouhlasili a podepsali dodatek ke smlouvě. Tímto zhotovitel vyzval objednatele k poskytnutí součinnosti ve smyslu § 2591 o. z. Součinnost objednatele byla nutná, neboť ve smlouvě si strany výslovně ujednaly, že veškeré změny v projektové dokumentaci musí být písemně odsouhlaseny zástupcem objednatele ve věcech technických a musí ohledně nich být sepsán dodatek ke smlouvě. Zhotovitel měl v tuto chvíli k dispozici projektovou dokumentaci, jež byla projektantem působícím na straně objednatele po podpisu smlouvy o dílo pozměněna, avšak nikoliv odsouhlasena zástupcem objednatele ve věcech technických. Pro započítání realizace díla byla v tuto chvíli nezbytná součinnost objednatele spočívající v podání stanoviska zástupcem objednatele pro věci technické, zda má být dílo realizováno podle původního nebo podle projektantem pozměněného projektu. Objednatel na jedné straně odkazoval na činnost projektanta a jím provedenou změnu projektu, na druhou stranu písemné stanovisko svého zástupce ve věcech technických neposkytl, aniž by mu v tom objektivní důvody jakkoli bránily. Protože na e-mail doručený dne 3. 6. 2019 zástupci objednatele ve věcech technických písemně nereagovali, odeslal zhotovitel obdobnou žádost přímo žalobci (objednateli) dne 17. 6. 2019. Dopisem ze dne 23. 6. 2019 zhotovitel objednateli sdělil, že je v prodlení s poskytnutím součinnosti a poskytl mu dodatečnou lhůtu 3 pracovních dnů k jejímu splnění. Objednatel reagoval (26. 6. 2019) toliko snahou o přenesení odpovědnosti za změny v projektové dokumentaci na zhotovitele, což je však zcela v rozporu se smluvním ujednáním účastníků; jednoznačný pokyn, zda má být dílo realizováno podle původního nebo podle projektantem pozměněného projektu, nedal.
32. Odvolací soud je toho názoru, že zhotovitel odstoupil od smlouvy v souladu s ust. § 2591 o. z. I pokud by neposkytnutí součinnosti objednatelem mělo představovat jen nepodstatné porušení jeho smluvní povinnosti, odstoupil zhotovitel řádně v souladu s ust. § 1978 odst. 1 o. z., neboť tak učinil poté, co objednatel součinnost neposkytl ani v dodatečné přiměřené lhůtě, kterou mu zhotovitel výslovně poskytl.
33. Jinak řečeno zhotovitel včas (před započítáním provádění díla) díky své odbornosti (na kterou žalobce poukazuje) rozpoznal (na rozdíl od objednatele) chyby v projektu a v souladu se svými zákonnými povinnostmi (§ 2594 odst. 1 o. z.) upozornil objednatele na nevhodnost jeho pokynu spočívající v nevhodné velikosti digestoře, jež by negativně ovlivňovala výslednou funkci díla (vzduchotechnika by nefungovala správně). V souladu se smluvním ujednáním současně trval na písemném stanovisku objednatele, jak v této věci postupovat, zda podle původního projektu nebo objednat digestoř větší. Vyjádření objednatele představuje poskytnutí potřebné součinnosti, protože ve smlouvě si účastníci ujednali, že veškeré změny oproti

Shodu s prvopisem potvrzuje Šárka Navláčilová.

projektu musí být písemně odsouhlaseny objednatelem (zástupcem pro věci technické, tj. J. P. nebo S. M., nikoliv J. K.) ve formě změnového listu. Objednatel na tuto otázku ve stanovené lhůtě nedal odpověď, tedy neposkytl zhotoviteli součinnost, pročez zhotovitel mohl od smlouvy odstoupit. Pokud se žalobce vyjádřil pouze tak, že si to má zhotovitel v rámci své odbornosti vyřešit sám, přičemž zhotovitel přebírá veškerou zodpovědnost za provedené změny, nebyl to postup souladný se smlouvou ani se zákonem. Odpovědnost za pokyny k provedení díla je vždy na objednateli. Zhotovitel odpovídá pouze za to, že v rámci své odbornosti rozpoznal nesprávné pokyny objednatele a včas na ně upozornil, což žalovaná splnila.

34. V souladu s ust. § 2004 odst. 1 a § 2005 odst. 1 věta první o. z. odstoupením zhotovitele od smlouvy se závazek plynoucí ze smlouvy o dílo zrušil, práva a povinnosti stran ze smlouvy o dílo zanikly. Zhotovitel tudíž nebyl povinen dílo provést. Pokud žalovaná dílo pro žalobce neprovedla, neporušila tím svou smluvní povinnost, tudíž žalobci nevznikla škoda v příčinné souvislosti s porušením smluvní povinnosti žalované.
35. Ačkoliv v části vzniku škody, její výše a příčinné souvislosti s porušením smluvní povinnosti žalované je rozhodnutí soudu prvního stupně nepřezkoumatelné, s ohledem na závěr odvolacího soudu, že žalovaná od smlouvy o dílo odstoupila v souladu se zákonem, čímž došlo k zániku práv a povinností ze smlouvy o dílo, tudíž žalobci nevznikla škoda v příčinné souvislosti s porušením smluvní povinnosti žalované, nepřistoupil (z důvodu hospodárnosti řízení) odvolací soud ke zrušení napadeného rozsudku dle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř.
36. Protože žaloba je v celém rozsahu nedůvodná, odvolací soud podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o věci samé, změnil tak, že žalobu zamítl, a podle § 224 odst. 2 o. s. ř. rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů.
37. V souladu s ust. § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. byla zcela úspěšně žalované přiznána vůči žalobci plná náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů, které sestávají z částky 9.847 Kč, kterou žalovaná zaplatila na záloze na provedení důkazu znaleckým posudkem (z celkově zaplacené částky 10.000 Kč bude nespotřebovaná část ve výši 153 Kč žalované vrácena podle výroku III rozsudku), paušální náhrady hotových výdajů za celkem 9 úkonů (vyjádření ze dne 21. 9. 2020, 22. 11. 2021, 22. 12. 2021, 28. 2. 2022, 16. 5. 2023, účast u jednání 24. 11. 2021, 16. 2. 2022, 13. 4. 2022, 17. 5. 2023) dle § 2 odst. 3 vyhlášky 254/2015 Sb. ve výši $9 \times 300 \text{ Kč} = 2.700 \text{ Kč}$, a náhrady za zaplacený soudní poplatek za podané odvolání ve výši 15.430 Kč, když ve zbývajících částech náhrady nákladů odvolacího řízení žalovaná výslovně vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže dovolací soud shledá, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Dovolání lze podat do dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Okresního soudu v Kroměříži k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně.

Nebudou-li povinnosti tímto rozhodnutím uložené splněny dobrovolně, může se oprávněná domáhat jejich splnění prostřednictvím exekuce.

Zlín 9. května 2024

JUDr. Robert Pazderský v. r.
předseda senátu